

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- habelu'l-habelenin (develeri, doğacak yavrunun doğuracağı yavrusu vaktine kadar vadeli) satışını yasakladı."

Abdullah b. Ömer -radiyallahu anhumâ- merfû olarak rivayet ediyor: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- habelu'l-habelenin (develeri, doğacak yavrunun doğuracağı yavrusu vaktine kadar vadeli) satışını yasakladı. Çünkü cahiliyye halkı bu tür satış yaparlardı, develeri, doğacak yavrunun doğuracağı yavrusu vaktine kadar (vadeli) satarlardı. Bir görüşe göre habelu'l-habele, yaşça büyük dişi devenin, karnında cenin olan başka bir devenin bu yavruya karşılık olarak satılmasıdır.

[Sahih Hadis] [Muttefekun Aleyh]

Bu alışveriş haram kılınmıştır. Mahiyeti hakkında iki meşhur açıklama yapılmaktadır. 1- Bir şeye bağlı olarak satmak. Örneğin dişi bir devenin doğuracağı yavrunun hamile kalıp yavrusunu doğuracağı vakte kadar vadeli satış yapmaktır. Bu tür alışverişlerde vade/süre belirli değildir. Fiyatı belirleyen unsur sürenin uzunluğu ve kısalığına bağlıdır. 2- Meçhul olan ve bilinmeyen bir şeyin satışidir. Yaşlı dişi devenin karnındaki yavruyu satmaktır. Bu satışta zarar ve bilinmezlik vardır. Doğacak yavrunun dişi mi, erkek mi, tek mi, ikiz mi, ölü mü, canlı mı olduğu belli değildir. Bu yavrunun doğup doğmayacağı ve doğacaksa da ne zaman doğacağı bilinmez. Bu türden belirsizliklerin bulunduğu ve büyük zararların ve anlaşmazlıkların yaşanacağı alışverişler yasaklanmıştır. Bu alışveriş ile ilgili dört çeşit satış ortaya çıkmıştır: 1- Devenin karnındaki yavruyu satmak. 2- Devenin yavrusunun yavrusunu satmak. Bu türden yapılan satışlarda üzerinde sözleşme yapılan şey meçhul/bilinmeyen bir şeydir. 3- Satışın ertelenmesi. Müşterinin mülküne geçeceği süreyi devenin yavrusunun yahut yavrunun yavrusunun doğacağı vakte kadar ertelemek. 4- Ürünün süresiz, fiyatın ise bilinmeyen bir vade ile satılması.

<https://sunnah.global/hadeeth/tr/show/5854>

